

Yahşi ve umum Neşriyat Müdürü
Hasan Rasin Us
Başlıdığı yer:
VAKIT MABAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

15

EYLÜL 1941
PAZARTESİ

Numara: 734 Sene: 3
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

İNGİLTERE-
DEN
RUSYAYA
Tavyare
filosunun
gitmesi
Hakikî
yardımın
başladığını
gösteriyor
Bu tavyareler
pilotlarla beraber
gönderildi

London, 15 (A.A.) — Çöçü, yüz-
lerce İngiliz avcı tavyaresinin Sov-
yet Rusyaya doğru yola çıktığını söy-
ledikten pek az sonra, Rusyaya bir
grupunun varmış olduğu
haberini, İngiliz matbuatı hararetle
sorgulamaktadır.
Değerli Ekspres gazetesi Rusyanın
halkiyette olduğu kadar kemiyete de
ihtiyaç olduğunu yazıyor.
Değerli Telgraf Sovyet Rusyaya ya-
rdımını verdiğini yazıyor.
İngilizler çok fazla ilerlediği tedricen
edilen vakalarla sabit oluyor de-
mektedir. Bu gazete, tavyarelerle bir-
likte pilot göndermenin çok büyük bir
yardım olduğunu hatırlatıyor.
Değerli Meyl gazetesi de şöyle yaz-
maktadır: Devamı 2. sayfa

Anketimiz yarın sona eriyor

Modaya karşı moda ile
mücadele mevzuu üzerinde
Şehir tiyatrosu sanatkârlarından
Talât Artemel ile konuştuk

Artist Talât Artemel

Genç artist
diyor ki:
"Erkekleri bırak-
alım; kadınların
kıyatetindeki
teferruatı
"Asgari hadde indirmek
lazımdır."

Adedi birkaçı geçmiyen mirasyedi-
ler müstean, her Türk vatandaşı bu
günkü modanın yıkılmasına şiddetle
taraf tutuluyor.

Devamı 2. sayfa

Reisi Cumhuriyetimiz bugün sanat mektebini ziyareti esnasında

Reisi Cumhuriyet Türk Sanaviciliğini teşviki

Şefimiz bu gün İstanbul
Sanayi mektebini gezdi

Güzel Sanatlar akade-
misini de tetkik etti

MİLLİ ŞEF İnönü bugün sabah saat 10 da İstanbul
muntaka sanat okulunu teşrif buyurmuşlardır. O-
kulda bir saat kadar kalmışlar, atölyeleri gezerek mües-
sesinin çalışma vaziyeti etrafında direktörden, öğretmen-
lerden ve teknisyenlerden izahat almışlardır.

Alman tebliği

Führerin umumî karargâhından,
15. (A. A.) — Alman orduları
başkumandanlığının tebliği:

Şark cephesinde büyük taarruz
hareketleri inkisaf etmektedir.
Leningrad muntakasında en mo-
dern usullerle teçhiz edilmiş müs-
sade: Devamı 2. sayfa

Sovyet tebliği

Moskova, 15 (Radio) — Sov-
yet istihbarat bürosu tarafından
bu sabah neşredilen harp teb-
liği:

14 Eylül günü ordularımız büt-
tün cephelelerde düşmana karşı
şiddetli muharebeler vermekte
devam etmişlerdir.

Günlerce süren uzun ve şid-
detli muharebelerden sonra, or-
dularımız Kremenchuk şehrini
tahliye etmişlerdir.

12 Eylül günü cereyan eden
hava muharebelerinde 21 i ha-
vada 46 sı da yerde olmak üzere
cem'an 67 Alman tavyaresi dü-
şürülmüş veya tahrip olunmuş-
tur. Bizim o günkü tavyare ka-
yrbımız 28 dir.

14 Eylül günü Moskova civa-
rında bir Alman tavyaresi düşü-
rülmüştür.

Alman tavyarelerinin hiç dur-
madan, birbirini takip eden dal-
galar halinde Leningrad şehrine
kaybolan para çantası da bugün bu-
lunmuş ve kendisine verilmiştir.

Bir genç şarkıcı kız denize düştü

Dün gece Beykozda verilen müs-
sade: Devamı 2. sayfa

Sulh yapmamağa karar ver-
miş Fin kuvvetleri başkumandanı
mareşal Mannerhaymın
yeni bir resmi

Finlândiyanın sulh
istediği hakkında
Şimdiye
kadar çıkan
butün
şayıatları
Hükümet
resmen
tekzip
ediyor

Devamı 2. sayfa

Moskovadan
gelen haberler

Leningrad
dış istihkâm-
larının
Delindiği-
ni tevit
ediyor

Bern, 15 (A.A.) — Mos-
kovadan gelen haberler, Al-
man kutaatının, Leningradın
dış istihkâmını müteaddit
noktalarından delmeğe mu-
vaffak olduklarını bildirmek
tedir.

Mareşal Vorosilov bu ge-
ce muharebenin şiddetini art-
tıracağını ve şehrin sonuna
kadar müdafaa edileceğini
bildiren nevidane bir emri
yevmî neşretmiştir.

Amerikada
nüfuz sahibi
Elli dokuz
kişi

Ruzveltin
nutkunu
takbih ediyor

Şikago, 15 (A.A.) K Ofi:

"Her şeyden evvel Amerika, ce-
miyeti reisi general Vud, birleşik A-
merikanın nazif şahsiyetlerinden elli
dokuz kişinin, bir beyanname negre-
de, rek Ruzveltin son nutkunu takbih et-
tiklerini ve bu nutku "demokrasinin
büyük prensiplerine karşı bir tehdit,
diye tavsif ettiklerini bildirmiştir.

Bu beyannameye şöyle denilmekte-
dir: Cumhurreisi, ateş açtığını em-
retti. Kararı ne kongre tarafından, ne
Devamı 2. sayfa

Döğüşmeyen
çalışmayan
bir millet
Tarihteki
vazivetini
muhafaza
edemez

Son nefesleri-
ne kadar
çarpışmağa
azmeden
Finlerin

Başvekili
bir nutuk
söyledi:

Sulh
yapmıya-
caklar!

Heisinki, 15 (A.A.) — Fin başve-
kili Bangell, dün akşam radyo ile Fin
milletine hitap ederek, Finleri müca-
deleye ve çalışmağa devam etmeğe
teşvik etmiştir.

Başvekil, Fin askerinin yorulmak-
sın kahramanca döğüşgünü ve ina-
nılmıyacak bir süratle en müşkül şar-
lar altında vazifesini yaptığını söy-
lemiştir.

Bangell, müteakiben Moskova sulhi
nü takip eden müşkül devreyi hatırla-
tmış ve demiştir ki:

Daha iyi bir istikbal temin etmek
üzere muvaffakiyetle çalışmak, sure-
tile bütün bu müşkülâtın hakından
gelebilmek.

Finlândiya şimdi yeniden mücadele
eden bir millet olmuştur. Fin kitaları
düşmanı kendi taarruz mevzilerinde
mağlûp etmektedir. Döğüşmeyen ve
çalışmayan bir millet, tarihteki vaz-
yetini muhafaza edemez.

Günün Manası

Muhtekirle müşterinin ittifakı

Yazan: Bir Muharrir

MUHTEKİRİN bir suç orta-
ğı vardır: müşteri!

İhtikârın tek kurbanı ve tek ş-
kâyetçisi olan müşterinin muhte-
kirle ittifak etmesi, ilk bakışta
paradoksal ve imkânsız bir şey gi-
bi görünür; fakat ihtikâr, muhte-
kiri de, müşteriyi de aşan ve on-
ları kendi kanunlarının hükmü al-
tında bulunduran iktisadî bir hâ-
disedir. Bu hâdisenin, bu garip itti-
fakın misallerine her gün sık sık te-
sadüf edilir.

Rasgele birkaç misal:

1. Millî Korunma Kanunu bina
kiralama zam yapılmasını mutlak
hükümlerle yasak etmiştir. Fakat
mal sahibi malını şu fiattan aşağı
kiyaya vermez. Sizin de o bina-
ya şiddetle ihtiyacınız vardır. Ay-
da beş lira fazla vermeğe razı ol-
ursunuz. Konturata yine eski
miktar yazılır; siz kiranın fazla-
sını, ayda beş liradan bir senelik
peşin 60 lira olarak elden mal sahi-
bine verirsiniz. Artık hükümete ş-
ikâyet etmeniz de mümkün de-
ğildir. Çünkü elden para verdiğinizin
şahidi ve ispatı yoktur.

2. Kahve tiryaksizdir. Narh
fiatıyla kahve bulamıyorsunuz.
Kilosuna 3-4 lira verirsiniz kahve
hazır. Çare yok, razı olursunuz.
Hükümete haber verirsiniz bun-
dan da mahrum kalacaksınız. İhti-

kâr suçunu muhtekirle berabe-
rişlersiniz.

3. Acele işiniz var. Taksiye bi-
neceksiniz. Araya taraya bir be-
taksi yakalayabilmisiz. Faka-
sofor nazlanıyor. Yarım lira fazla
vermeniz lâzım. Bunu feda et-
mezseniz belki işinizde yüzlerce
binlerce lira kaybedeceksiniz. Ra-
zı olur, taksiye atlırsınız.

Her gün cereyan eden bu ü-
turlü hâdisede de müşteri muht-
kirin tabii mütefikidir; iki tara-
fın rızasıyla vukua gelen bu ihti-
kâr hâdisesi, fazla para vermeğe
iktidarı olan müşterilerin, buna
muktedir olmaları halkı halk aley-
hine, iktisat kanunları muvabince
işlemeğe mahkûm oldukları bir
suçtur. Altıda kalanın canı çıksa.

Muhtekirle müşterinin bu itti-
fakı kanun yasaklarla, azami fia-
tarifleriyle mâni olmak zordur.
Hâdisi ticari olmadan evvel ikti-
sadî olduğu için, iktisat vekâleti-
nin bu dâvâda büyük rolü ve va-
zifesi vardır. Arz ve talep arasın-
daki münasebeti hükümet ayarla-
malı, ihtikâr mevzuu olan malle-
rin fev'î ve satışı hükümet elile
ve kontrol yapılmalıdır.

Not: Bazı maddelerde hükû-
met böyle yapıyor ve fiat istikra-
rını muhafaza ederek âdil bir tev-
zî imkân dahiline sokuyor

Bir, iki nokta:

Adliye Vekâletinin
mühim bir anketi

Adliye vekâleti valilere ve müdallimlere gönderdiği bir tanim-
le günü soruyor:

Evlendiyi aili mamelelerin basit olmasına rağmen, bir çok vatan-
daşların evlenme aktını yaptırmadan karı koca gibi yaşadıkları ve bir-
tesinden nesbi sahih olmayan çocuklar meydana geldiği görülmüştür.
İdari ve adli bakımdan alınması lâzımgelen ne gibi tedbirler düşün-
yosunuz?

Zaunedersek cemiyetinizin istikbali namına mühim bir tanim ve
çok mühim bir sual!

İlçe şüphe etmiyelim ki bu geldiği bir tanim sebebi, son yıllarda
nesbi sahih olmayan çocuk adedinin memleketimizde günden güne art-
masıdır. Ferdi buna sevkeden amiller arasında ki sebepleri arama-
ya çalışan vekâlet bir amilleri ruhi, ictimal ve iktisadi olarak üzere üç
noktada toplamaya çalışıyor. Şimdilik hiçbir fikri bulunmadığına, yahut
bunu izhar etmediğine göre bir anket niyetindedir. Bu ankete bütün
vatanşahların iştiraki etmesi ise hastalığı teşhise yarayacak en lüzumlu
bir konsültasyon olduğuna kanlıdır. Ferdi nesbi koruma hususunda kanun
kolaylık arıncan ve kanun himayesinden kasmaya bu suretle daha vazih
bir şekilde ortaya çıkacak ve adliye vekâleti ile dahiliye ve sihiye ve-
kâleti mümessillerinin kuracağı komisyon vazifesini daha kolaylıkla
görecektir. Kendi fikirlerimizi başka bir fıkra da nakledeceğiz.

EN SON DAKİKA

Amerikada Ruzvette
aleyhtarlık edenler

Baştarafı 1 nci sayfa
de halkın arzusu ile tasvip edilmiştir.
Ruzvetin nutku, kongresin salâhiyet-
lerine karşı bir meydan okumadır.
Beyanname, bundan sonra, Ameri-
kada, hayatların ve hürriyetlerin bek-
çisi kendisi olduğunu derhal şüpheye
mahal bırakmaz bir şekilde, tekrar il-
lân etmesini, kongreden, istemekte ve
eğer kongre, bu meydan okumaya mu-
kabele etmezse, memleket, ilân harp-
siz bir harbe intizar etmelidir, demek
tedir.

Beyanname imzası bulunanlar a-
rasında sabık Oldahome valisi Vilyam
Murray, Viceansin senatörü La Fol-
lette, muharrir İrven Cobb, tarihçi
Board ve "her şeyden evvel Ameri-
ka, komitesine mensup daha bir çok
şahsiyetler görülmektedir.

Ruzvetin lehinde
konuşanlar

Newyork, 15 (A.A.) — Binbaşı
Fielding Elliot Newyork Herald Tribün
gazetesinde diyor ki:

Cumhurbaşkanı, denizlerin serbestisi
hakkındaki maruf nutkunda Ameri-
kan milletinin mukadder olan şeyi ka-
bul etmesini istemekten başka bir şey
yapmamıştır. Cumhurbaşkanında bizi har-
bin dışına bırakmamış yahut harbe
soğukmuş mümkün kılacak bir sibir-
baz kuvveti mevcut olduğuna bizi inan-
dırmağa çalışmışlar, ya fikir verilebil-
mek için matlup salâhiyete sahip de-
ğildirler. Yahut niyetleri fenadır. Al-
manların Avrupa hakimiyetine göz
diktiği ve Britanya adalarının emni-
yeti tehlike maruz bulunduğu, iyiden
iyiye anlaşıldığı andan itibaren Avru-
panın büyük denizyollarını kontrol
edebilmesine yardım etmek üzere bu-
yük Britanyaya mümkün olan her mü-
zaheretle bulunmak bizim için birinci
derecede bir vazife olmuştur.

Avrupa kavgasına hüküm bir devletin
biri Avrupalı askerî rakiplerinden
kurtulduğu bir sırada, denizde, ser-
bestçe dolanmasın kendî emniyetimiz
namına müsamaha edemeyiz. Amerika
deniz karakol gemilerinin arttırılması
Çöğür — Ruzvelt görüşmeleri, hâdis-
lerin zorlu ile itilâsı edilmis kararlar
dır. Almanyanın, tesavviz etmeği za-
ruri telâkî ettiği menfaatleri, askerî
zaruret salıkı ile müdafaa ediyoruz.
Binaenaleyh, bizim için, başka hal
caresi yoktur.

Rusyada İngiliz tayyareleri

Baştarafı 1 nci sayfa
Günün en mühim haberi, İngiliz tay-
yareleri pilotlarının, Leningrad mü-
dafaa için, Rusyada şimdiden harp et-
mekte oldukları haberi.

Devil Ekspres şu mütaleayı ilâve
ediyor:
Rusyaya yaptığımız yardımın, Al-
manların bombardımanlarının
kesafeti gibi mütemadiyen artması lâ-
zımdır.

Liverpul Devül Port gazetesi, Rus-
ya gönderilen İngiliz tayyarelerinin
sadece sembolik bir kuvvet olmalarına
rağmen, büyük Britanyanın, Ruslarla
bir safta harp etmek hususundaki az-
mine katı delil teşkil etmek gibi mü-
him bir tesiri olduğunu söylüyor.

Britanya donanmasının, Sovyet Rus-
yaya filen de yardımında bulunduğunu
ifşa eden Aleksandr beyanatı karşı-
sındaki memnuniyetini ifade ettikten
sonra bu gazete, Alman kuvvetlerinin
tazyikini azaltarak Rusyayı fetih-
mek için yeni bir kara cephesi vücu-
da getirmek imkânı bulunmamasına
esef etmektedir.

Beş gün sonra
saatler
Bir saat geri
alınacak

Ankara, 15 (Hususi) — Yaz saati,
20 eylül cumartesi günü akşamı saat
24 ten itibaren nihayet bulacak ve

normal saate avdet edilecektir. Yani
o gece saat 24 te bütün saatler bir sa-
at geri alınacaktır.

Zafer günü
yaklaşıyor!
Yugoslav ve
Norveç kralla-
rının sözleri:

Londra, 15 (A.A.) — Yugoslav kralı
Piyyer, bir askeri kulüblü ziyareti es-
nasında Yugoslavyanın gayesi hür ya-
şamak ve gerefini muhafaza etmek
olduğunu söylemiş ve şu sözleri ilâve
etmiştir:

"Millet, daima canlıdır. Zafer günü
uzak değildir ve o gün Yugoslavyanın
diliş günü olacaktır."

Londra, 15 (A.A.) — Norveç kralı
Haakon'un "radio âletleri müsadere
edilmeden evvelki," mesajı British
Broade Casting Corporation'un Nor-
veç ilânı ile neşrolunan havadis bü-
teni tarafından pazar akşamı neşre-
dirmiştir.

Kral şöyle diyor:
Sükûnet ve vakarla hareket etmemi-
zi isterim. Kurtuluş saati ihtimal ü-
mit ettiğimizden daha yakındır. Ser-
best Norveçte tekrar bulunmak üzere
şimdilik Allahazamardık! gene göri-
şürüz.

Alman tebliği

Baştarafı 1 nci sayfa
tahsar mevziler etrafında cere-
yan eden anudane muharebelerle
Leningradın çemberlenmesi daha
sıkı bir şekilde ifrag edilmektedir.

Sovyet kuvvetlerinin ağır tank-
larla yaptığı müteaddit mukabil
taarruzlar plâskürtülmüştür.

İngilterenin şark sahilleri aç-
ığında dün gece savaş tayyareleri-
miz bir kâfile ile seyahat etmek-
te bulunan düşmanın 10 bin ton
luk bir nakliye gemisini batırma-
şlardır.

Şimali Afrikada Alman stokları
Sollum civarında düşman kamp-
ları ile, tank ve diğer nakil vasita-
larını ağır çapta bombalarla bom-
bardman etmişlerdir.

14 Eylül gecesi savaş tayyare-
lerinin mürekkep bir Alman ha-
va teşekkülü Süveyş limanı ve
Port Tevlik liman tesisatına ta-
arruz ederek bir benzân deposunu
yakmışlardır.

Fransada gebe kadınların
himayesi

Vişi, 15 (A.A.) — Hükümet,
çocuk düşürmeyi meneden ve
hamile kadınları himaye eden
bir kanun neşretmiştir. Bu ka-
nun, hamile kadınları isten çık-
karmaktan patronları menet-
mektedir.

Fransada
toprağa
dönüş
Siyasetinin
Neticeleri
hakkında
iaşe Nazirinin
beyanatı

Vişi, 15 (A.A.) — Kısm takarrubu
dolayısıyla iaşeye müteallik bir takım
tedbirler ittiha edilceğini bildiren
iaşe nazırı Şarvin, köylülere hitaben
radyoda bir nutuk söylemiştir:

Ezotimle şöyle demmiştir:
Miktarı muhteşif sebebler yüzünden
pek ziyade azalmış olan köylülerin
bir sanedenberi neler yaptıklarını bil-
miyoruz değilim. Köylüler, toprağa sa-
bana sürülmesine başladığı zaman,
Fransayı yeniden dünyaya getirecek o-
lan çetin bir işe girişmiş bulunuyor-
du. Bugün kendilerine hitap ediyorum.

Şehirlerin ve amele ile meskün kala-
bahk mahallelerinin bu kırsal mevsimde
iaşelerini temin etmek için işe ne-
zaratin kusurları ne olduğunu bil-
meniz lâzımdır. Toprağı süren işçiler,
müskül vazifelerini ifa etmiş olan çi-
çiler, bu ilânı anlayacaklardır. Feyiz
ve hareket alımsız olan bir memleke-
tin iaşesini vesika usulle temin etmek
halka verilebilecek az miktarda erzak
adına bir suret izal imkân çok müş-
kül bir iştir.

Sovyet tebliği

Baştarafı 1 nci sayfa
hava akımları yapmak teşebbüs-
leri, kahraman tayyarecilerimiz
tarafından her defasında büyük
muvaffakiyetlerle tardedilmek-
tedir. Leningrad kapılarında 100
tayyarenin iştirakiyle cereyan eden
bir hava muharebesinde 17
düşman tayyaresi düşürülmüş
ve düşman firara mecbur edil-
miştir.

Cephenin şimali garbi istika-
metinde albay Stikofun kuman-
dasındaki bir ordu grupumuz,
düşmana çok ağır zayıt ver-
dirmiştir. Son bir iki gün içinde,
albay Stikofa mensup birlikler,
10,000 Alman asker ve zabiti
öldürmüş, 200 düşman tankı,
100 kamyon, 10 top, 500 moto-
siklet, binlerce makinelitifik
tahrip veya igtinam etmişlerdir.

Gençlik hatıralarını büyük bir
kıskaçlıkla anıyor, bir gece A-
dada kayıpta Esada yaşadığı müt
hiş geçeyi hatırladıkça bütün vü-
cudu kopacakmış gibi geliyor,
zevkle kıvranyor, inliyordu.

Tatlı hatıralarına daldığı zaman
yine aynı zevk dakikaları hayır,
dakikalarını değil, saatlerini, gün-
lerini, saalarını, günlerini ve ya-
şamak ümidile yandırdıkları erke-
ğin ellerini tutuyor, ateşli gözle-
riyle erkeğe adeta yiyecek gibi
bakıyor ve titreye titreye yüzü,
mü yaklaşıyordu.

Fakat erkekler nekadardı değil-
mişlerdi. Hayatına girmiş olan
erkekleri teker teker hatırlıyor
ve gözünün önünde canlanan bu-
yük bir alayın resmigeçidinden
ürkmüyor, bilakis bu hayalde de-
rin bir zevk, tarif edilemez bir
gönül, hattâ âşâp ferahlığı duy-
yordu.

Sanki bütün erkekler değiş-
tiler mi?
Diye kendi kendine soruyor, son-
ra acı acı gülererek sualine cevap
veriyor:

Zavallı ahmak, onların hiç
de değıştikleri yok. Asıl değış-
sensin. Biten, mahvolan sensin..
Diyyordu. Sonra bazan küçük
ayasma bakıyor: (Devamı var)

Milli piyanko
çekildi
kazanan
numaraları
aşağıya
yazıyoruz

Milli piyango'nun eylül ka-
şidesi bugün saat 19 da
mir Fuarında yapıldı.

25 bin lira kazanan
106842
10 bin lira kazananlar
154117 269654 324971
5 bin numara kazananlar
204611 238355 292233
294555 295880
AMORTİLER
Sonları 7 ve 2 ile nihayet-
bulan biletler amorti alacak-
lardır.

Yardım sevenler cemiyetinin
kiş mesaisi

Yardımcı sevenler cemiyetinin
nümûsdeki kiş- mevsiminde yar-
dım mesaisinin genişletilmesi
kararlaştırılmıştır. Bu cümleden
olarak İstanbul yardımsevenler te-
kilâtı, haslatı muhtaç asker
lelerine yardım için sarfedilmek
zere cuma günü akşamı Takas-
gazinosunda bir yemek tertip
cektir.

Bir işçi kız parmaklarını
makineye kapırdı

Bakırköyde Fabrikalar caddesinde
1 numaralı otölyesinde çalışan
ma Uz, ihtiyazlılığı yüzünden
elma Uz, ihtiyazlılığı makineye kapı-
rmıştır. Fatma Haseki hastanesinde
davi altına alınmıştır.

Anketimiz

Baştarafı 1 nci sayfa
Anketimize verilen cevaplardan
anlaşıldığı gibi, bu taraftarlığa
sıkı kadımlar giyim için sarfettiler
avuç dolusu para sebeb olmaktadır.

Zengin kadınlar moda beldesinde
ribriyetle adeta yarış etmektedirler.
Bu kadımlar konusuna bir
ediniz, göreceksiniz ki mevzuları
nuz ve yalnız modadır.

Hele ilerinde kültürlü kıt olan
bu mevzudan ayrılmakla adeta
essir olurlar.

Dedikolularının yüzde doksanı
moda meselesi teşkil eder. Falanca
karıştı şu model seçmiş, halbuki
yakışmıyormuş. Filancanın karış-
tı tuvaleti de tipine hiç uymuyormuş
bu ille, zenginler için belki bu
zevk olabilir — zamanı mıydı bu
ihtimal vermiyoruz ya! —

Karışım giyinmek ve modaya
mak için sarfettiği paraların
yetici olmayan, ıstırah çekmeyen
koca vardır?

Çok ehemmiyetli bir yara üzerin-
yiz. Bu yarayı sôküp atmak
Bütün münevverlerimiz de bu
histe hemfikirlerdir.

Bakın şehir tiyatrosunun
sanatkarı Talât Artemel ne diyor-
— Herhalde bahsettiğiniz mü-
le erkekler karşı olmamalıdır. Çün-
en sık erkek bile, yaptırıldığı bir
tümül senelerce gıyer ve eskidiken
ra da eskileye okutabilir? Kadımlar
öyle mi ya! Her mevsimde ayrı
kıyafetleri vardır mübareklerin. Kı-
derler boynuna kılık degıştirirler.

Balo elbiseleri, çay elbiseleri,
bileyim daha bin şifri elbiseleri
onların.

Sonra taşdıkları şeylerin elbiseleri
ne uyması da şart o duguna göre.
laketi tasavvur edebilirsiniz.
Yani bir kadının ne kadar elbise-
varsa, bir okadar da çantası, şapka-
ve ayakkabısı vardır.

Zavallı kocaların pençeli ayakları
giymekten canları kırık takat kırık
yemezler.

Sonra ben kadımlarımızın bugünkü
kıyafetlerini sıhhi bakımdan da zarar-
lı görüyorum. O kocaman, torba ba-
çantayı taşıyan kadın muhakkak
burulaşır. O incecik, yöküğü ile var-
mıslı olan ipek çorapları giyen ka-
dında ayaklarında sôğuk alması
lece hastalığı tutulmasında tabii ol-
abilir.

Erkek kıyafetlerinin değıştirilmesi
ne lüzum olmadığını söylemişim. Pa-
kat kumaştan iktisat yapmayı öğe-
niyorsak çaresiz hepimiz bobstlı olu-
luyor. O zaman da kiminle alay ede-
ceğiz. Gene siz bizim kıyafetlerle
uğramayın daha iyi.

Maamafih hepimizin bir örnek gi-
yimesi, eğer kabul olursu, bu he-
de iktisadi bakımdan büyük faydaları
temin edebilir.

HIS VE ASK ROMANI

Şehvet Yolcusu

NARLEDEM: Muzaffer KARAR

53

Meliha Cemal kızının bir felâ-
ketle ölmüş olduğunu hatırladıkça
muhakkak ki o benden daha mes-
uddu, diyyordu. Meliha Cemal kızın
kurban gittiği felâketin bütün
teferriatını unutmuştu. Hattâ ar-
lık o felâketi düşünmek istemiyor
du bile. Bütün ma'sum kadımlar
gibi o da unutmak istiyordu. Haya-
linde Nazahatı canlandırdığı zaman
üzülüyor, içi edilyordu... Fakat et-
rafına bakınca dans eden çiftleri,
salonu kaplayan keşif sığara du-
manını, bogalan şiseleri, birbirine
sarılan sarhoğları görüyor ve bu
dekor hayatın hakikî dekoru ol-
duğu için kız Nazahatı buraya yer-
leştiriyor ve kızın hayalini gö-
zünün önünden defetmek için fev-
kalade gayret gösteriyordu. Mâzi-
ye, mâzideki hatalara nedamet ge-
tirmek neye yarar? Yaşayacak da
he önünde ne kadar zaman kalmış-
tır ki? Az... Çok az birşey.. Onun
için kara kederi dağıtmaya bak-
malı!

Ve Meliha Cemal kollarında dan-
settiği erkeğe veya salondaki di-
ğer erkeklerde ihtirasla bakıyordu.

İhtirası günden güne alevleni-
yor. Fakat aynı zamanda ümitsiz-
leniyordu. Aşkıları artık bir gün-
lük, hattâ bir saatlik olmaktan
ileride gitmiyordu. Halbuki Meli-
ha Cemal bir erkeği baştan çık-
racamdan, onu askıyla çığmda
döndürecekinden, evvelce yaptığı
gibi müthiş ıstırap çektiireceğün-
den emin olmak istiyordu. Kar-
sısındaki erkeğe bir an olsun is-
tırap çektiirdiğini gördüğü zaman
gönüllü rahat ediyordu. Fakat er-
keklerle ıstırap çektiirmek artık o
kadar kolay değildi. Harptenberi
erkekler bir kadın için ıstırap çek-
meğe asla yanaşmıyorlardı. Ve
artık Meliha Cemal diğer bütün
kadımlara tercih olunmuyor, ilk
nazarda güzelliği, parlaklığı ile
bütün gözleri üzerine çekemiyor,
kamaştıramıyordu. Rakipleri ek-
seri zamanlar kendisinden daha

güzel, daha cazibeli oldukları için
erkeklerin nazırlarını kendi üzer-
lerine topluyorlardı. Filhakikta Me-
liha Cemal hâlâ aşk hayatı yaşı-
yacak, arzu uyandıracak ve zevk
verilebilecek vaziyette idi amma
erkekler artık kendisinden usan-
mışlardı. Seneler geçtikçe de Me-
liha Cemal daha çok dışkinle-
şiyor ve erkekler kendisinden da-
ha çabuk bakıyorlardı.

Meliha Cemal aşk aramak çare-
sizliği içinde mecburen çabuk
mağlûb olmağa karar vermişti ve
öyle yapıyordu. Çünkü artık er-
keklerin aşka aceleci oldukları
nı ve neticeye çabuk varmadıkla-
rı takdirde üstüne düştükleri ka-
dından bıktıklarını biliyordu. Hal-
buki Meliha Cemal uzun mukad-
demeli aşklardan, erkeğin kıs-
kançlığından, ıstırap çekmesin-
den hoşlanıyordu ve doğrudan doğ-
ruya yalnız bir deri zevki için
kendisini verdiği zaman tatmin o-
lunmıyordu. Halbuki erkekler,
bilhassa gençler bir gün, hattâ
bir saat sürcek sevgilere daha
çok kıymet veriyorlar, gölge gibi
kadını talip etmekte ise bir ham-
lede işi bitirmeği tercih ediyor-
lardı.

Meliha Cemal çok iyi biliyordu
ki erkekleri biraz fazla oyalamak
isterse, en yumuşak başlıların
bile:

Mahkeme Salonlarında

Biraz insaf, be yahu!..

Yüzde 900 nisbetinde de ihtikâr yapılır mı?!..

Mahtekirler biraz insaf, mer vermisi olsa, zaten ihtikâr yap. vatandaşların kanunı sülük emmederdi. Fakat aşağıdaki vak be yahu!.. demekten ken alıyacakmış.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Mahtekirler bir defa, maliyeti olan ve haydi Laydi 17,5 li satması lâzımgelen bir kutu 25 liraya, 30 liraya 50 liraya 100 liraya satılıyor.

Suçlular mahkemeye millî koruma kanununun 34 üncü maddesine göre verilmislerdi. Yani bu maddeye göre suç sabit olursa suçlu 25 liradan 50 liraya kadar para cezasına ve bir haftadan 15 güne kadar da dükkânının kapatılmasına mahkûmdur. Zira suçlunun temin ettiği menfaat 25 lirayı geçmez.

Ancak Ebruhi ifadesinde birçok defalar defterini 100 kuruştan almak üzere 10 liralık mal aldığını söylemiş. Müddetumumî Fethi Sezal bu noktayı nazarı dikkate, alarak, şahide, 10 liralık kaç defa mal aldığını sordurdu. Ebruhi:

— Belki 13-15 defa ama, katı olarak 10 defa almışım, dedi.

Bu şekilde göre suçlulardan bir kutu yaldız almış ve 100 lira vermiş ve A. vadis ile Keğam da gayrimisru olarak 25 liradan fazla kâr etmiş oluyorlar. Bu takdirde de suçları: 500 lira para cezası ve 2 sene sürgün maddesine girmiş oluyordu.

Bundan sonra dürmüşeşudu ter tip ettiren diğer şahit, Rahime dinlenildi. Rahime de vakayı zabıt varakasımdaki şekilde anlattı ve suçlunun kendisinden 2,5 lira alarak bir defter yaldız 75 kuruşa satmak suretille kendisine 175 kuruş geri verdiğini ve bu sırada polisin girerek zabıt varakasını tanzim ettiğini söyledi.

Ancak, diğer suçlu Avadis ile dürmüşeşudu tertip eden polis memuru Hasan Gündüz ile gene yaldızın bir defterini 100 kuruştan alan Adalet a. dındaki işçi kız gelmemiş olduğundan muhakeme, bizzarur başka bir güne talik edilecekti.

Müddetumumî Avadisın ve şahitle, rin müzakeresi ile celbine ve maznun Keğamın millî koruma kanununun 66 maddesine göre hemen tevkifini istedi.

Mahkeme'de bu talebi nazara alarak aşağı yukarı yüzde 900 nisbetinde ihtikâr yapmaktan çekinmeyen suçlu Keğamın tevkifine Avadisın bu durularda mahkemeye sevkine ve şahitlerin celbine karar verdi.

ADLİYE MHABİRİ

— Allah Allah! Karım erkek elbisesi mi giymeğe başladı acaba?

Bir deli Kızın

HÂTİRA DEFTERİ

YAZAN İSKENDER F. SERTELLİ

No. 67

Her kelime, onun gerilen sinirlerinin ve kendi hüviyeti için de gizlenen ihtiraslarının birer ifadesiydi.

Annem, Sadinin imzasını taklit te bile acemiliğini göstermişti.

Bu ne zavallılık.. Bu ne aciz.. Bu ne zilletti, yarabbi!

Ben, hiç bir zaman, böyle sefil ve iğrenç bir aşkın esiri, müptelası olmak istemedim.

Eğer tarihte geçen meşhur hâdiseler de bundan farksızsa ben onlardan da iğreniyorum.

Babam bana bir kaç kere mü. nasebet getirerek:

— Kızım, sakın büyük söz söyleme!..

Demisti. Fazla iddia etmiyo.

HAYATTA evlenmek kadar kolay, evlenmek kadar güç bir şey yoktur. Evlenmeyi hayatın gayesi sayanlar vardır. O halde bu gayeye erişmek kadar da kolay bir şey olmamak lâzımgelir. Fakat evlenmek yalnız bir ikinci hayatın değil, yakın yıllarda yeni yuvayı şenlendirecek olan bebeklerin de dünyaya gelme, yaşama ve yetiştirme mesuliyetlerini tamamen yüklen-

SOHBET:

Bugün de yirmi otuz kelime ile hoşça vakit geçirelim!..

Ali Seyyidi bey merhumun "Defteri Galetât, adında tahminen 2500 kelimelik küçük bir lügati vardır. Sayfalarını göyle bir karıştıralım, herhalde eğlenir, hoşça bir vakit geçirir:

ADAŞ:
Adaş demek yanlıştır. Türkçede "adaş, lâfız beraberi, yakınlık ifade eder: "arkadaş, ; "ayak - daş, ; "otuz daş, gibibinaenaleyh, isimleri birbirine benzeyenlere de "a.â.ş, de mek doğrudur ama, iki tane (d) bu isimde birleşiyor.

EZBERDEN OKUMAK:
Yanlıştır. Ezber farsça bir terkip-tir, "ez yürek, kelimesiyle ber edatın dem teşekkülü etmiştir. Ezber demek zaten "yürekte, demektir, ayrıca bir "den, ilâvesi doğru değildir: Ezber okumak demelidir.

AFACAN:
Türkçe bir kelimeye benzerse de değildir. Yaramaz, tek gürme çocuk manasına olup farsça "âfeti can, terkibinden bozmaz!

İZALEİ BİKİR:
Yanlıştır. Bikir "kızgıncı kız, demektir. Yukarıdaki terkipte mana çıkmaz: "İzalei bekâret, demelidir.

USTURA:
Yanlıştır. doğrusu "Üstüre,dir.

İFLAS:
Acaba kaç kişi hakikî manasını bilir? İflâs, müflis olmak demektir. Müflis, zengin iken fultise, mangıra, pula kaldı demektir.

İKRAH ETTİM:
Yanlıştır. "İkrah,ın manası "bir l. şî cehren yaptırmak,tır. Tiksinme, nefret etme manasına "istilkrâh, kelle meslini kullanmalıdır.

İĞRİ:
Çarpık, mail manasına olan bu lâfız "İğmek, maddesinden çıktığı için doğrusu iğriktir. "boynu iğri "dememeli, (boynu iğrik) demelidir.

ELİNİ KÖRÜ:
"Olunacak şey, manasına yarı tahkikle karşık kullanılır. Bu kelime "ölünün körü, terkibinden bozulmuş. tur. Tabii "ölünün körü, de olmya-

cak bir şeydir Çünkü insan öldükten sonra körlük mevzu bahis değildir.

UÇKUR:
Yanlıştır. Kur — kuşak demektir. Türkçe bir kelimedir. Uçkur da, malûm, kumaşa içinde bırakılan oluk gibi bir yerdan geçirilir. Doğrusu iç kuşağı manasına "iç kur,dir. ,

Yazan:
Ahmet Bülent

USANÇ GETİRDİM!
Demek yanlıştır. Bıkıntı manasına olarak: "usan getirdim, demelidir.

ÖKSÜZ:
Yetim, kimsesiz manasına olan bu lâfız doğrusu "önsüz,dir. Ö. n. Türkçede "göğüs, demektir. Öksüz: "len. disini göğsüne basacak, kucaklayacak kimsesi olmayan, demektir.

BİTPAZARI:
Batpazarı terkibinden bozmaz. Bat arapçadır, manası "kati, demektir. Satışta kullanırsa "kati pazarlık la satıldığından artık satıştan dönülemez, manasına olup, batpazarı, böyle kati satış ile alış veriş edilen pazar, çarşı demektir.

BACANAK:
Bacı — hemsire. kız kardeş demektir. "Nak, beraberlik ifade eder. Bacanak'ın aslı "bacmak, olup iki kız kardeşi tutan iki erkek manasıdır.

BARBAR BAĞIRMAK:
Yanlıştır. Baştaki "bar, bar, m manası yoktur. Doğrusu bağır bağır bağırma,tır.

BERDELACUZ
Bunu yanlış olarak "kocakarı soğuğu, diye tercüme ederler. Kelimenin aslı berdi eyyan."lı acz'dir, acz, acz, arapçada bir gevin soan demektir. Bu terkibin manası da "kışın son günlerinin soğuğu, demektir.

BORAZAN
Boru çalan nefer manasına kullanılır. İrsâ da yanlış bir terkiptir. Boru türkçedir. Zan, farsça zen edatından bozmaz. Doğrusu "borucu, borucu nefer, demektir.

BULGUR:
Doğrusu aslı "burgul,dir.

PABUÇ:
Farsçadan bozmaz, aslı pâpûştur. Pa — ayak demektir. pûş pûşiden — örnek mastardan gelir "ayak örtüsü, "ayakkabı, manasıdır.

PAÇAVRA:
Hor görmeyin, gelin de içinden çıkın. Bakın aslı neymiş: Eski esvap parçası, kirlî bez manasına olan bu kelime "parça, ile, esvabın dış yüzü manasına gelen "evre, lâfızından mürekkepmiş, yani aslı "parçel evre, l. ken paçavra olmuş!

PAMUK:
Türkçe gibi görünür, aslı farsça imiş: İranlılar pamuğa "penbe, derler. Türk ağzı "penbe, yi almış evvelâ "penbuk, yapmış, onu bozup pamuğa çevirmiş. Eğer böyle ise hani kötlü de olmamış!

PEŞTEMAL:
Aslı farsça loup "püştamal,dir. manası da "arka sılecek şey, demektir.

POS BİYİK:
Aslı "post biyık,tır.

TÜFENK, TÜFEK:
Maruf silâhın adı. Türkçedir. "Tüf, kirmek, öflemek, manasına tüfenk mastardan yapılmıştır. Bundan ötürü kelimenin ortasına bir "N, ilâvesi fazladır: tüfenk dememeli, tüfek de mek daha doğrudur.

CANERİĞİ:
Kabağı cam gibi parlak, dış altın. da çitir çitir kırılan erik değil mi? Aslı "cam erigi,dir!

DARISI BAŞINA!
"Darı, ile alakası yoktur. "Dahis başına!, demektir. Yani daha evvel ismi geçen bir şeyi karşıdakının üstüne yormaktır.

DALKAVUK:
Dal — çıplak, yalın demektir. Kavuk malûm. Dalkavuk — kavuksuz, açık baş demektir. O zamanlar açık baş gezmek serserilik, sefalet alameti idi. buradan dalkavuk sefil adam demektir.

BİR TELEFON: ONUNLA BERABER GELİYORUM..

Pazar sabahı. Erkenden Nihal çağırıştı. Babam bahçede gazete okuyor, annem mutfakta Sofi ile konuşuyordu. Babam:

— Şimdi geleceğim, dedim. Nihal bana yeni çıkarttığı bir fotoğrafını gösterecektmiş.

— Peki kızım.. Çabuk gel. Beni bahçede yalnız bırakma! Dedi. Köşkerimiz pek yakın. Nihale gittim.

Tuhaf şey! Bir telefon gelmiş.. Nihal beni telâsla karşıladı: — Neriman telefon etti.. Bugün onunla size geliyormuş. Bunun sana gizlice söylemekleğimi rica etti.

Birdenbire içim hopladı. — Onunla mı geliyor..?!

Diyecek, gayriihtiyarî elimle göğsümü tuttum.

Sadi hâdisesinden sonra, onun hiç olmazsa birkaç hafta sonra gelmesini istiyordum.

Nihal kolumdan tuttu: — Kâfir, o kimdir.. Söyle bakalım?

— Hiç, dedim. Nerimanın bir erkek arkadaşı. Beni görmek istemiş.

— Nereden tanyormuş seni? — Bir gezintide görmüş..

— Ve şüphesiz beğenmiş..?!

— Evet, Fakat, benim yeni

bir maceraya atılmağa vaktim yok.

— Yeni bir macera mı dedin? Halbuki ben eskisinden de haberdar değilim.

— Canım, şu Sadi seselesi. Sepetledim.. Gitti. Şimdi yeni. siyle uğraşmağa vaktim yok.

Nihalin odasında konuşuyorduk.

O, yine bana kendi derdinden bahsetti:

— Leylâcığım! Sen kolay kurtulmuşsun! Sepetledim, diyorsun. Sana adetâ gıpta ediyorum.

Fıkra

Küçük bir iki fıkra

İkinci Mahmut meşhur İzzet Mol. laya birgün şöyle demiş: — Molla, Yesarizadeyi ne kadar da çok seviyorsun? her yerde sizi yanyana görüyorum; bu ne muhabbet!

İzzet Molla cevap vermiş: — Allah ömrünüzü ziyade eylesin efendimiz; Yesari kulunuz hattattır, güzel yazı yazar. Bendeniz de biraz mektep medrese gördüm. İkimiz yan yana gelince okur yazar bir efendi oluyoruz işte!..

Voltaire sormuşlar:

— İnsan bu dünyada en fazla ne ya malikdir;

Filozof! — Üç şeye, demiş; biri can, biri ten, biri de mal. Şu kadar ki canı Azralin, teni hekimlerin, malı da avukatların elinde olmakla hiç bir şeye malik değildir.

Ragıp paşa şair Hâşmetle konuş. tuğu sırada:

— Öyle bir kaside yazmak isterim ki, demiş, ne benden evvel kimse söylenmiş olsun, ne de benden sonra söylemek ihtimali!

Nekre bir zat olarak tanınan Hâşmet cevap vermiş:

— O kadar fazla düşünmeğe hacet yok. Kendinizi methedin!

NASRETTİN

GÜLERMİSİN AGLARMISIN

Vapura binmişler

Gece yarısına yakın kör kütük iki sarhoş Tepebaşıdan otobüse biner ve tabii yer olmadığundan ayakta kalırlar. Ayakta kalanlar arasında bir de bahriyeli vardır.

Sarhoşun biri elini cebine daldırır, bir lira çıkararak bahriyeliye uzatır:

— Bize iki tane Fatih kes.

Der.. Bahriyeli kendisinin bileteği zannolunmasma sinirlenerek:

— Körmüsün be adam, beni bileteği değil, gemici süvarisim.. deyince, sarhoş bir kahkaha basarak arkadaşının göbeğine bir tokat indirir:

— Gördüm mü anam, yanlış olmuş, otobüse bineceğimize yanlışlıkla vapura binmişiz..

— Bana "seyahat ettin mi?.. diye sorulur mu? Dün. yamızın etrafını 1000 defa fazla devrettim.

